

Nota van B&W

Portefeuille mr. B. B. Schneiders
Auteurs W.H.C. Stigter/A.F.M. van Schie
Telefoon 5113144
E-mail: wstigter@haarlem.nl
CS/SB Reg.nr. 2008 / 32514
Te kopiëren: A
B & W-vergadering van 26 febr. 2008

Onderwerp

Positiebepaling Haarlem in toekomst grotestedenbeleid

Bestuurlijke context

Momenteel vindt er zowel bij het rijk als bij gemeenten een discussie plaats over de toekomst van het grotestedenbeleid na 2009. Het kabinet heeft in het regeerakkoord opgenomen dat dit beleid na evaluatie wordt voortgezet. De vorm waarin het wordt voortgezet is mede bepalend voor de steden die er na 2009 onderdeel van (blijven) uitmaken.

Vanuit het rijk tekent zich een tendens af om het grotestedenbeleid vooral te gaan richten op de onlangs benoemde 40 krachtwijken in 18 van de 31 deelnemende steden aan het huidige grotestedenbeleid. Daarnaast lijkt het erop dat niet alle van de huidige deelnemende ministeries (willen) blijven deelnemen aan het grotestedenbeleid. De gecoördineerde en integrale werkwijze van het rijk richting gemeenten verdwijnt hierdoor.

De steden willen bij het kabinet pleiten voor voortzetting van het grotestedenbeleid, waarbij zij zich er van bewust zijn dat andere tijden ook een andere werkwijze vergen. Uit de onlangs gehouden Midterm Review blijkt dat de opgaven voor steden verschillend zijn en dat ook binnen steden sprake is van belangrijke verschillen. De steden zijn het er over eens dat deze verschillen meer tot uitdrukking moeten komen in de uitvoering van het grotestedenbeleid. De meeste steden willen graag het grotestedenbeleid voortzetten met behoud van de huidige goede kanten (zoals de integrale aanpak, brede doeluitkeringen, uitwisseling van ervaringen tussen steden en vereenvoudigde verantwoording) en aanpassing aan de veranderde omstandigheden (meer tot uitdrukking laten komen van de verschillen in en tussen steden).

Het college ondersteunt het pleidooi van de steden richting het kabinet. Grote steden als Haarlem zijn vanouds de motor op het gebied van economische groei, culturele ontwikkeling en identiteit en vervullen een voortrekkersrol voor hun ommeland. Grote steden hebben ook te maken met een keerzijde: problemen rond overlast, veiligheid, integratie, huisvesting en werkgelegenheid. Juist omdat die motor soms hapert is en blijft aandacht voor de ontwikkeling van steden uitermate belangrijk. Het grotestedenbeleid (GSB) richt zich met name op extra inspanningen op sociaal terrein (veilige samenleving, zorgzame samenleving, maatschappelijke ontwikkeling), economie (bedrijfshuisvesting, facilitering en toerisme) en fysieke stedelijke vernieuwing (wonen, wijkaanpak, milieu, en kwaliteit openbare ruimte). Het GSB gaat over de versterking van de vitaliteit en de weerbaarheid van de stad en moet er voor zorgen dat de motor voor het stedelijk leven blijft functioneren en nog jaren meekan. Daarbij onderkennen wij het belang van de wijken binnen steden, maar willen we tegelijkertijd benadrukken dat een succesvol grotestedenbeleid meer is dan de optelsom van de aandacht voor de wijken. Wij zouden een splitsing in beleid tussen steden met respectievelijk zonder een krachtwijk zeer betreuren. Voor Haarlem is het grotestedenbeleid financieel belangrijk: de stad ontvangt in deze derde periode (GSBIII) circa 45 miljoen euro van het rijk (exclusief de locatiegebonden subsidies voor woningbouw). Een deel van dit geld is direct gekoppeld aan te leveren prestaties en een kleiner deel is vrij te besteden binnen een bepaald aandachtsgebied. Juiste deze vrijheid maakt het mogelijk recht te doen aan de lokale situatie in Haarlem; tegelijkertijd staat dit deel juist het meest ter discussie vanuit de ministeries.

Commissieparagraaf: Het grotestedenbeleid is mede bepalend voor de kaders waarbinnen Haarlem opereert en daarom wil het college dat de commissie kennis kan nemen van de inzet van het college in de landelijke discussie.

B&W-besluit:

1. Het college stemt in met de concept-brief namens de gemeenten van het grotestedenbeleid aan het kabinet;
2. Het college wil een actieve rol spelen in de discussie over de toekomst van het grotestedenbeleid en de coördinerend portefeuillehouder grotestedenbeleid zorgt voor de Haarlemse inbreng daarin;
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties;
4. Betrokkenen worden daags na besluitvorming geïnformeerd;
5. De commissie Bestuur ontvangt het besluit van het college ter informatie.

Retouradres: Postbus 10007, 8000 GA Zwolle

Aan: Het kabinet
Tav. de Minister-president
Mr. Dr. J.P. Balkenende
Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

Contactgegevens
Gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Tel.: 038 - 498 22 32
Fax: 038 - 498 24 93
E-mail: info@g27.nl
www.g27.nl

Behandeld door: Harry Smeets
Datum: 3 maart 2008
Onderwerp: Toekomstig stedenbeleid **concept!!!**

Excellentie,

In het regeerakkoord hebben de CDA, PvdA en Christen Unie afgesproken om na evaluatie het grotestedenbeleid te continueren. Wij hebben dit ervaren als een erkenning voor de bijzondere positie die de (middel-) grote steden innemen.

Tijdens het bestuurlijk overleg dat wij in de afgelopen maanden met minister Vogelaar hebben gehad hebben, wij gesproken over de contouren van een nieuw stedelijk beleid. Stedelijk beleid dat recht doet aan deze bijzondere positie. Een viertal niveau's van op steden toegesneden beleid, i.c. de individuele burger; de wijk, de stad en tenslotte de stad binnen de regionale context, hebben we daarbij onderscheiden.

In de rijksnotitie van *Steden van morgen, keuzes voor vandaag. Over de toekomst van de stad en het stedelijk beleid* (2006), wordt gesteld dat: 'In veel steden is er in 2015 sprake van complexe stedelijke problematiek met risico's voor stabiliteit. Het Rijk heeft de ambitie om die ongunstige trends om te buigen. Het wil het stedelijk beleid aanpassen aan de nieuwe omstandigheden en nieuwe inzichten.' Dat is een *gezamenlijke* opgave van Rijk en steden. Wij onderschrijven dit.

Een voortdurende focus op de steden is, ook na 2009, nodig om af te maken waar we gezamenlijk aan begonnen zijn en om nieuwe kansen en bedreigingen het hoofd te kunnen bieden. Immers:

- de stedelijk opgaven op sociaal, economisch en fysiek terrein zijn, door de massa en schaalgrootte, complexer van aard dan in niet stedelijke gebieden.
- grote steden hebben een regionale functie, ze vervullen op een toenemend aantal terreinen een trekkersfunctie voor regio's/landsdelen; dit vereist gerichte aandacht voor de spankracht van de grote centrumsteden;
- steden vervullen een sleutelrol in de (kennis) economie, de steden beschikken over voldoende kritische massa om deze ontwikkelingen verder mogelijk te maken, gerichte investeringen hebben hier het meeste effect;
- lopende investeringsopgaven zijn cruciaal voor de vitaliteit van de grote steden; wordt dit teruggeschroefd dan loopt dit ernstig gevaar;
- de veertig wijken aanpak is cruciaal voor een doorbraak in de grote steden, maar is niet dekkend voor een aanpak voor de gehele stedelijke problematiek.

Dat vraagt om een voorzetting en intensivering van een samenhangend beleid gericht op steden, in de nadrukkelijke combinatie van fysiek, sociaal én economisch.

Alkmaar
Almelo
Amersfoort
Arnhem
Breda
Deventer
Dordrecht
Eindhoven
Emmen
Enschede
Groningen
Haarlem
Heerlen
Helmond
Hengelo
Hertogenbosch
Leeuwarden
Leiden
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Schiedam
Sittard-Geleen
Tilburg
Venlo
Zaanstad
Zwolle

De meerwaarde van specifiek stedelijk beleid is gelegen in de samenhangende aanpak waarmee rijk en steden gezamenlijk de belangrijkste problemen bestrijden en latent aanwezige kansen benutten. In onze ogen is het grote stedenbeleid immers meer dan een opstelsom van de veertig-wijkenaanpak, G4-doorbraakdossiers en sectorale regelingen. Ook de met de VNG overeengekomen afspraken in het bestuursakkoord en het Participatiefonds hebben in dit verband onvoldoende oog voor de specifieke maatschappelijke opgaven waarvoor wij ons als steden gesteld zien. Om als rijk en steden krachtig gezamenlijk te kunnen optreden is coördinatie op samenwerking cq bestuurlijke verhoudingen noodzakelijk.

Graag zouden wij inzicht krijgen in de omvang van de rijksmiddelen die na 2009 in meerjarenperspectief voorzien zijn en die op dit moment via het GSB naar de steden vloeit. Wij hebben de indruk dat met name ten aanzien van het fysieke en economische domein hier een forse neerwaartse bijstelling aan de orde is. Dat stemt ons tot zorg.

Wij stemmen in met het voornemen van het kabinet werk te maken van een serieuze vermindering van de regel- en coördinatiedruk en de versterking van de bestuurskracht van gemeenten. Wat ons betreft kan, wat de vorm van het nieuwe stedenbeleid betreft, hierbij worden aangesloten. Wij zijn in dat verband dan ook benieuwd naar de werkzaamheden van de onlangs door minister ter Horst ingestelde commissie d'Hondt.

Tot slot willen wij vragen of u, tegen de achtergrond van hetgeen daarover is opgenomen in het regeerakkoord, nog steeds met ons van mening bent dat een samenhangend en specifiek op steden gericht beleid een voorzetting na 2009 waard is. Wij immers, als steden, geloven onverminderd in een gezamenlijke ambitieuze aanpak gericht op extra investeringen in de vitaliteit van de grote steden in ons land.

Met vriendelijke groet,

Namens de G27,

Henk Jan Meijer
Voorzitter G27

Hubert Bruls
Vicevoorzitter G27 en portefeuillehouder stedenbeleid

Alkmaar

Almelo

Amersfoort

Arnhem

Breda

Deventer

Dordrecht

Eindhoven

Emmen

Enschede

Groningen

Haarlem

Heerlen

Helmond

Hengelo

's-Hertogenbosch

Leeuwarden

Leiden

Lelystad

Maastricht

Nijmegen

Schiedam

Sittard-Geleen

Tilburg

Venlo

Zaanstad

Zwolle